

Retningslinjer for anvendelse af kortperiodiske data

Af Arne Oksen, SEGES Erhvervsøkonomi

Værdien af at kunne anvende kortperiodiske data ved såvel intern som ekstern benchmarking anses for at være væsentlig for landbruget de kommende år. En af de væsentligste årsager til det er de store variationer, der er i priser på både in- og outputfaktorer. Variationer som både ser ud til at blive større og ske i stigende hastighed. Der er således inden for 6-8 måneder i 2019 set kornpriser, der varierer fra 100 kr./hkg til 150 kr./hkg.

Ligeledes vil økonomiske analyser på såvel sektorniveau som lokalt niveau blive betydeligt beriget, hvis valide kortperiodiske data indgår. Også i relation til sporbarhed, bæredygtighed og miljømæssige analyser skal data være til rådighed i realtid.

Nedenfor beskriver vi retningslinjer for hvilket valideringsniveau, der bør være for data, der skal indgå i analyser eller benchmarking. Kendetegnet for begge er, at der indgår data fra flere bedrifter i sammenhæng med hinanden. Kravet til valideringsniveau er det samme, uanset om data skal indgå i grupper, hvor der beregnes gennemsnit eller om data fra hver enkelt bedrift vises for sig. Det skyldes blandt andet, at man som "ekstern" bruger af disse data ikke har adgang til så mange informationer, som man har til egne data. Information er i denne sammenhæng også viden om bedriften, strategi, generel konteringsadfærd osv.

I lighed med notatet "Automatiske kontroller i forbindelse med kortperiodiske data" ([Indsæt link](#)) anvender vi her definitionen, at kortperiodiske data er data på posteringsniveau. Der er altså ikke sket nogen form for aggregering af disse data.

Før end vi kan anbefale, at data på posteringsniveau indgår i analyser eller benchmarking, er der en række krav, der skal opfyldes. Disse er opstillet og beskrevet nedenfor. Der er som i førnævnte notat taget udgangspunkt i ERP-systemet Ø90, da det er det langt mest udbredte ERP-system i landbruget. De nævnte begreber er derfor udtryk for den terminologi, der anvendes i Ø90 i relation til kvalitetssikring af data.

Følgende tiltag bør implementeres for at sikre tilstrækkelig kvalitet af kortperiodiske data:

- Der skal indbygges min/max kontroller på priser i "aflusningssystemet" for at sikre valid beregning af enhedspriser. Det er især korrekt angivelse af kvantum, der er en udfordring pt.
- Control-funktionen bør udvides til at omfatte KV2 – primært med henblik på validering af vægte på smågrise
- Control-funktionen bør indeholde markering af fejl eller mangler (f.eks. ved at et felt eller kontonr lyser op)
- Control-funktionen bør for udvalgte kontointervaller kunne udvides med krav om, at bedrifter skal kontrolleres på disse områder for, at bestemte data kan anvendes til analyser og benchmarking. Det kan f.eks. være til analyse af gennemsnitlig salgspris på byg i høst.
- Visse kontroller, der anvendes i forbindelse med overførsel til ØDB, kan placeres i controller-funktionen for, at der tages stilling til disse så tidlig som muligt. Det er en fordel på både anvendelsen af data løbende, men også at valideringsopgaven fordeles mere over året og derfor alt andet lige bliver mindre i forbindelse med opgørelse af årsregnskabet.
- Visse kontroller, der anvendes i forbindelse med manuel kontrol af driftsgrene, kan med fordel implementeres i controller-funktionen. Argumentet herfor er det samme som punktet ovenfor.

- En form for stopkontrol bør kunne indbygges i controller-funktionen. Det vil sige en kontrol, der ikke kan accepteres. Det er for at sikre, at de mest centrale ting ikke negligeret for at komme hurtigt videre i processen.